

π. αλεβαντής

Ευρωπαϊκή Ένωση Ιστορική εξέλιξη και πολιτικές για τους πολίτες

Παρουσίαση στο Σύνδεσμο Πεύκης-Λυκόβρυσης
«Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
23 Ιανουαρίου 2014

*Οι απόψεις του ομιλητή είναι προσωπικές και
δεν δεσμεύουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή*

π. αλεβαντής

Περιεχόμενα

- Ιστορική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Τι είναι και πως λειτουργεί η Ένωση
- Τι κάνει η Ένωση για τους πολίτες
- Το μέλλον
- Συζήτηση

π. αλεβαντής

Ιστορική εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

π. αλεβαντής

Μυθολογία

Ευρώπη

- Μεγάλα μάτια
- Απαγωγή από τη Συρία
- Μετανάστευση
 - Γεωργία
 - Κρήτη
- Δικαστές Μίνως, Ραδάμανθους
- Διεθνές Δικαστήριο – Χάγη
- Θαλάσσια πολιτική Ναυτιλία

Μωσαϊκό, Ρωμαϊκή βίλα,
αρχές 4^{ου} αιώνα, Μουσείο Σπάρτης

π. αλεβαντής

Λίγη ιστορία

- **Ρωμαϊκή αυτοκρατορία** (1^{ος} αι. π. Χ. – 5^{ος} αι. μ. Χ.)
→ Βυζαντινή (4^{ος} – 15^{ος} αι.)
→ Οθωμανική (15^{ος} – 20^{ος} αι.) – Ρωσική (18^{ος} – 20^{ος} αι.)
- **Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία** (Heiliges Römisches Reich)
– (Καρλομάγνος) (9^{ος} – 19^{ος} αι.)
- **Χανσεατική Λίγκα** (13^{ος} – 17^{ος} αι.)
- Συνθήκες της **Βεσφαλίας** (1648),
– Συνθήκη των Πυρηναίων (1659)
- **Ναπολέον** (1804-1814)
- **Χίτλερ** (1940-1945)

π. αλεβαντής

Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο

π. αλεβαντής

π. αλεβαντής

Οι πρωτοπόροι

Jean Monnet (Ζαβ Μονέ)

Δεν φτιάχνουμε συνασπισμούς
κρατών, ενώνουμε τους
ανθρώπους !

Robert Schuman
(Ρομπέρ Σουμάν)

Ναι, είναι ένα άλμα
στο άγνωστο !

π. αλεβαντής

Διακήρυξη Σουμάν της 9ης Μαΐου 1950

- Η Ευρώπη δεν θα φτιαχτεί μονομιάς, ή βάσει ενός σχεδίου. Θα φτιαχτεί μέσω συγκεκριμένων επιτευγμάτων που θα δημιουργήσουν μίαν εκ των πραγμάτων αλληλεγγύη. Η συνεργασία των Ευρωπαϊκών χωρών απαιτεί την εξάλειψη της αιώνιας αντίθεσης Γαλλίας – Γερμανίας. Η οποιαδήποτε ενέργεια πρέπει να αφορά κατ' αρχάς τις δύο αυτές χώρες.
- Το σύνολο της Γαλλογερμανικής παραγωγής άνθρακα και χάλυβα θα τεθεί υπό την αρμοδιότητα μιας κοινής Υψηλής Αρχής, στο πλαίσιο ενός οργανισμού ανοικτού στη συμμετοχή των άλλων χωρών της Ευρώπης.
- Σε αντίθεση με τα διεθνή καρτέλ, που έχουν την τάση να επιβάλλουν περιοριστικές πρακτικές στη διανομή και την εκμετάλλευση των εθνικών αγορών, και να πραγματοποιούν υψηλά κέρδη, η οργάνωση θα εξασφαλίσει τη συγχώνευση των αγορών και την επέκτασή της παραγωγής.

π. αλεβαντής

Πρώτες Συνθήκες

- Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (1951)
 - έληξε το 2002
- Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άμυνας (1952)
 - δεν κυρώθηκε από τη Γαλλία

για τον Μονέ αυτό ήταν το πρώτο βήμα

π. αλεβαντής

Εργασία του Ζαν Μονέ

Επιτροπή για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης

Ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι και άμεσοι στόχοι της επιτροπής σας;

Δύο στόχοι. **Πρώτον**, Το ταχύτερο δυνατόν να φτιάξουμε την Κοινή Αγορά, χωρίς τελωνειακούς φραγμούς και ποσοτώσεις, εξασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των προσώπων. Αυτό δεν θα γίνει από τη μια μέρα στην άλλη αλλά πρέπει να προχωρήσουμε στο πρώτο στάδιο μιας διαδικασίας που θα απαιτήσει εναρμόνιση σε επίπεδο βιομηχανίας και κοινωνικής πολιτικής.

Δεύτερον και είναι επείγον, να κινητοποιηθούν όλοι οι πόροι της Ευρώπης στον τομέα της ατομικής ενέργειας προκειμένου να εξασφαλίσουμε για όλους την ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας υπό τη μορφή δηλαδή ηλεκτρικού ρεύματος. Γι' αυτό πρέπει να δημιουργήσουμε μια Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας όπως η Αμερική, η Ρωσία, η Αγγλία, με στόχο την κατάργηση των συνόρων και των εθνών που περιορίζουν τις δυνατότητες ανάπτυξης των πολιτών ενώ οι ΗΠΑ και η Αγγλία αναπτύσσονται κι εμείς καθυστερούμε.

π. αλεβαντής

Διακήρυξη της Μεσσήνης 2 Ιουνίου 1955

- Η Γερμανία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες πιστεύουν ότι ήλθε ο καιρός να κάνουν άλλο ένα βήμα στο δρόμο της οικοδόμησης της Ευρώπης.
- Είναι της γνώμης ότι οι στόχοι αυτοί πρέπει να επιτευχθούν **κατ' αρχάς στη σφαίρα της οικονομίας**. Πιστεύουν ότι η δημιουργία μιας ενωμένης Ευρώπης πρέπει να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης κοινών θεσμικών οργάνων, τη σταδιακή συγχώνευση των εθνικών οικονομιών, τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς και την προοδευτική εναρμόνιση των κοινωνικών τους πολιτικών.
- Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ... Θα κληθεί να συμμετάσχει ...

π. αλεβαντής

Δεύτερο βήμα

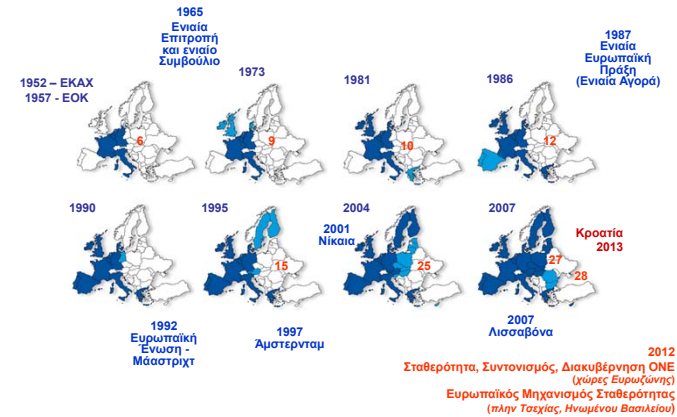
Συνθήκες της Ρώμης Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)

Υπογραφή 25 Μαρτίου 1957
Έναρξη ισχύος 1 Ιανουαρίου 1958
Κοινό Κοινοβούλιο και Δικαστήριο

π. αλεβαντής

Διευρύνσεις και Βελτιώσεις

π. αλεβαντής

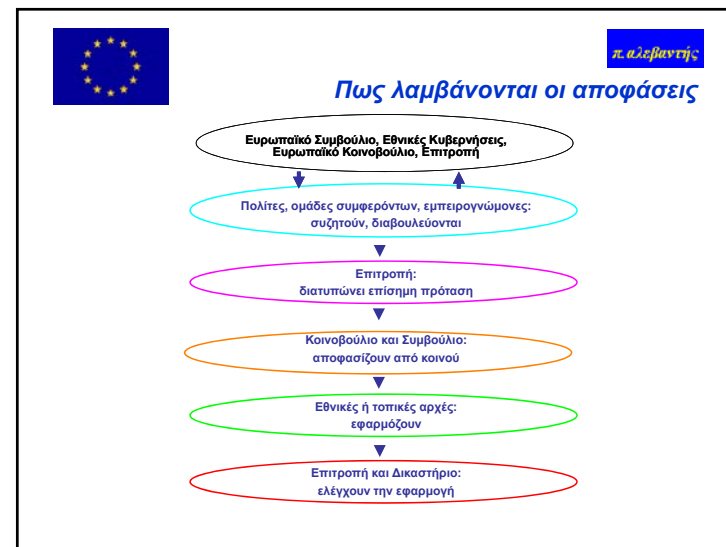
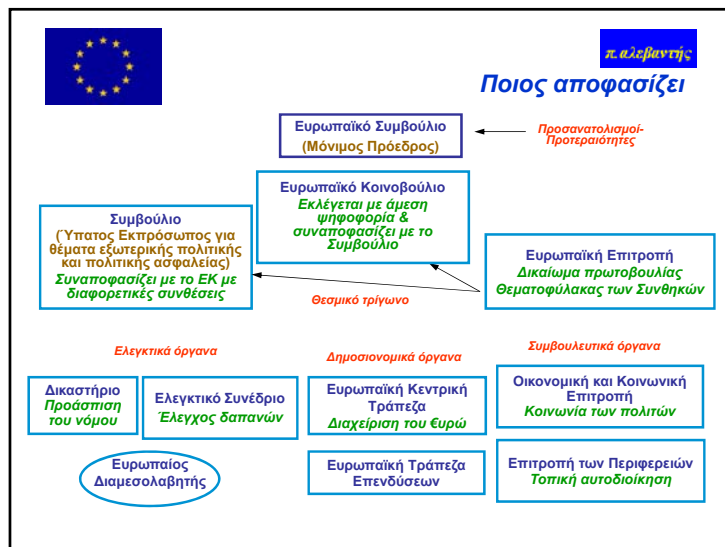
Τι είναι και πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

π. αλεβαντής

Τι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση;

- Ειρηνική συνύπαρξη μετά τους πολέμους
- Κράτος δικαίου, ελευθερία, δημοκρατία, ανθρώπινα δικαιώματα, βασικές ελευθερίες, πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία
- Οικονομική ενοποίηση, κοινό νόμισμα και Ενιαία Αγορά
- Επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος
- Προστασία περιβάλλοντος, ανακατανομή πόρων και κοινωνική και εδαφική συνοχή/αλληλεγγύη
- Ευρωπαϊκό μοντέλο επίλυσης διαφορών

- π. αλεβαντής
- ### Οι νομικές πράξεις
- **Η οδηγία**
 - δεσμεύει κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών
 - **Ο κανονισμός**
 - έχει γενική ισχύ. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος
 - **Η απόφαση**
 - είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της για τους αποδέκτες που ορίζει
 - **Οι συστάσεις και οι γνώμες**
 - δεν δεσμεύουν

- π. αλεβαντής
- ### Βασικές αρχές της Ένωσης
- Οι τέσσερις ελευθερίες διακίνησης
 - Εμπορεύματα
 - Πρόσωπα
 - Υπηρεσίες
 - Κεφάλαια
 - Οι τρεις αρχές
 - Δοτή αρμοδιότητα
 - Επικουρικότητα
 - Αναλογικότητα
 - Ειδική πλειοψηφία για τις περισσότερες εκχωρηθείσες αρμοδιότητες
 - για όλες τις υπόλοιπες Ομοφωνία

π. αλεβαντής

Αρμοδιότητες I

• Αποκλειστικές αρμοδιότητες

- Τελωνειακή ένωση
- Ανταγωνισμός στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς
- Νομισματική πολιτική ευρωζώνης
- Διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων
- Κοινή εμπορική πολιτική.
- Σύναψη διεθνούς συμφωνίας όταν
 - προβλέπεται σε ενωσιακή νομοθετική πράξη
 - απαιτείται για την άσκηση εσωτερικής αρμοδιότητας, ή
 - επηρεάζει τους κοινούς κανόνες

π. αλεβαντής

Αρμοδιότητες II

• Συντρέχουσες αρμοδιότητες με κράτη μέλη

- Εσωτερική αγορά, Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, Γεωργία και αλιεία*, Περιβάλλον, Προστασία των καταναλωτών, Μεταφορές, Διευρωπαϊκά δίκτυα, Ενέργεια, Κοινωνική πολιτική (πτυχές)
- Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας, δικαιοσύνης, Ασφάλεια δημόσιας υγείας (πτυχές), Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη & διάστημα (προγράμματα), Αναπτυξιακή συνεργασία/ανθρωπιστική βοήθεια (δράσεις)

• Συντονισμός κρατών μελών

- Οικονομικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης
- * Πλην της διατήρησης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων*

π. αλεβαντής

Αρμοδιότητες III

• Υποστήριξη, συντονισμός, συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών

- Προστασία / βελτίωση ανθρώπινης υγείας, Βιομηχανία, Πολιτισμός, Τουρισμός, Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία, αθλητισμός, Πολιτική προστασία, Διοικητική συνεργασία
- **Αρμοδιότητες της Συνθήκης για την ΕΕ**
 - Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (και προοδευτικός καθορισμός κοινής αμυντικής πολιτικής)

π. αλεβαντής

Πολίτες και Ευρωπαϊκή Ένωση: η οικογένεια Παπαδοπουλικάκη

Πολιτικές της Ένωσης και καθημερινότητα

π. αλεβαντής

Η κυρία Παπαδοπουλικάκη, νοικοκυρά

- Τρόφιμα (Ιχνηλασιμότητα, Δίαιτα, Αλλεργίες, Ασφάλεια τροφίμων)
- Ένδυση (Σύνθεση, Εισαγωγές)
- Τηλέφωνο (Απελευθέρωση)
- Χημικά (Καλλυντικά, Απορρυπαντικά)
- Ηλεκτρικές συσκευές (Εξοικονόμηση ενέργειας)
- Προστασία καταναλωτή (Αθέμιτες πρακτικές, Πληροφόρηση, Προειδοποίηση)
- Ταξίδια στο εξωτερικό (Κατάργηση ελέγχων, Συνάλλαγμα, Προξενική προστασία)
- Τηλεόραση (Τηλεόραση χωρίς σύνορα, Ευρωπαϊκές παραγωγές)

π. αλεβαντής

Ο κύριος Παπαδοπουλικάκης, αγρότης

- Κοινή Γεωργική Πολιτική (Καθεστώτα ενισχύσεων, αγορές προϊόντων) / Κοινή Αλιευτική Πολιτική
- Περιβάλλον (Βιομηχανικά ατυχήματα, Απόβλητα, Επίπεδο καυσαερίων)
- Περιφερειακή πολιτική (Υποδομές)
- Τυποποίηση & Ασφάλεια προϊόντων
- Κοινοτικό εμπορικό σήμα
- Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- Ελεύθερη διακίνηση προϊόντων
- Αυτοκίνητα (Τεχνικά πρότυπα)
- Μεταφορές (Διευρωπαϊκά δίκτυα)

π. αλεβαντής

Ο υιός Παπαδοπουλικάκης, φοιτητής

- Πολυγλωσσία (24 επίσημες γλώσσες, Νέοι μεταφραστές)
- Ανταλλαγές (Ερασμος +)
- Αναγνώριση πτυχίων
- Έρευνα και Τεχνολογία
- Ελευθερία διακίνησης & εγκατάστασης
- Δημόσια υγεία (Δίκτυα μεταδοτικών ασθενειών)
- Απασχόληση (Στρατηγική Ευρώπη 2020 – απασχόληση και προσόντα νέων, θέσεις εργασίας)
- Κοινωνικές πρόνοιες (Υγεία και ασφάλεια στην εργασία)
- Κεφάλαια και πληρωμές (Τέλη για εμβάσματα)

π. αλεβαντής

Η κόρη Παπαδοπουλικάκη, μαθήτρια

- Ευρυζωνικότητα και διαδίκτυο
- Βοήθεια στο συνάνθρωπο (Ανθρωπιστική βοήθεια & Αναπτυξιακή συνεργασία, Στρατηγική 2020: Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού)
- Άτομα με αναπηρία
- Κοινωνικό Ταμείο (Κατάρτιση)
- 112
- Περιβάλλον (Οικολογικό σήμα, Προστασία της φύσης, βιοποικιλότητα)
- Δημόσια υγεία (παρακολούθηση μεταδοτικών ασθενειών, περιορισμός διαφήμισης τσιγάρων, συστάσεις για διατροφή, ναρκωτικά, ψυχική υγεία, αλκοολισμό, άσκηση)

π. αλεβαντής

Άλλες πολιτικές

- Πολίτες της Ένωσης
 - Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
 - Καταγγελία, Αναφορά, Διαμεσολαβητής
- Προστασία του πολίτη
 - Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας, Ταμείο Αλληλοβοήθειας, Ασφάλεια Μεταφορών (οδική, αεροπορική, θαλάσσια, Επικίνδυνα εμπορεύματα, ναυτιλιακή και αεροπορική ασφάλεια)
 - Πυρασφάλεια σε ξενοδοχεία (ελάχιστα πρότυπα ασφαλείας)
- Ανταγωνισμός και φορολογία
 - Επιχειρήσεις (καρτέλ, συγχωνεύσεις, κοινές επιχειρήσεις, δεσπόζουσες θέσεις, αποκλειστικότητες)
 - Κρατικές ενισχύσεις
 - Φορολογία (ΦΠΑ)
 - Κανόνες για δημόσιες συμβάσεις
- Οικονομική και νομισματική πολιτική (το Ευρώ)
- Μεταφορές
 - Διευρωπαϊκά δίκτυα
- Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις
 - Αστικές υποθέσεις, Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης

π. αλεβαντής

Στρατηγική Ευρώπη 2020

- Έξυπνη, Διατηρήσιμη, Χωρίς αποκλεισμούς Οικονομία
- Στόχοι
 - Το 75% του πληθυσμού 20-64 ετών έχει απασχόληση
 - 3% του ΑΕΠ της ΕΕ επενδύεται σε Ε&Α
 - στόχοι «20^{ΕΞΟΙΚ}/20^{ΑΠΕ}/20^{ΘΕΡΜ.ΑΕΡΙΑ}» για κλίμα και ενέργεια (και 30% μείωση των εκπομπών Θερμοκηπιακών Αερίων – αντί για 20%)
 - Μείωση του ποσοστού των νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο και 40% των νέων με πτυχίο τριτοβάθμιας
 - Μείωση κατά 20 εκατ. των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια

π. αλεβαντής

Εμβληματικές Πρωτοβουλίες

- Έξυπνη ανάπτυξη
 - Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
 - Ένωση καινοτομίας
 - Νεολαία σε κίνηση
- Διατηρήσιμη ανάπτυξη
 - Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους
 - Βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
- Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς
 - Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
 - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα κατά της φτώχειας

π. αλεβαντής

Το μέλλον

π. αλεβαντής

Το μέλλον της ΕΕ

- **Μελλοντικές διευρύνσεις**
 - Υποψήφιας χώρες
 - Ισλανδία (διαπραγματεύσεις)
 - Τουρκία (διαπραγματεύσεις μετ' εμποδίων)
 - ΠΓΔΜ – FYROM* (καθεστώς υποψήφιας χώρας)
 - Μαυροβούνιο* και Σερβία* (ενδιάμεση συμφωνία)
 - Πιθανοί υποψήφιοι
 - Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη
 - Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο του Ψηφίσματος 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ
 - Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης
 - **Μελλοντικές Συνθήκες**
 - Τραπεζική ένωση
 - Περαιτέρω πολιτική ενοποίηση
- * κατάργηση της θεώρησης διαβατηρίου

π. αλεβαντής

Ευρωπαϊκές εκλογές 2014

- Περισσότερη ή λιγότερη Ευρώπη;
- Μείωση του δημοκρατικού ελλείμματος
 - με ανάδειξη υποψήφιων προέδρων
- Νέα Συνθήκη;
 - τραπεζική ένωση
 - μεταναστευτικό
 - ανεργία
- ... και οι πολίτες;

π. αλεβαντής

Περαιτέρω πληροφορίες

- **Διαδικτυακή πύλη Europa** <http://europa.eu>
 - Ατελής κλήση στο 800 6 7 8 9 10 11
 - Πρόσβαση σε πληθώρα εξειδικευμένων δικτύων
 - **Κέντρα ευρωπαϊκής τεκμηρίωσης**
 - Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες
 - **Γραφεία Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης**
 - Στις έδρες των Περιφερειών
- http://europa.eu/europedirect/meet_us/directory/index_el.htm

π. αλεβαντής

Σας ευχαριστώ ...

Ερωτήσεις;

panagiotis@alevantis.com

